

Пожидаєва М.А., доцент кафедри фінансового права юридичного факультету Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», кандидат юридичних наук, доцент

Правовий режим єдиного платіжного простору за законодавством ЄС

З метою розвитку тісного співробітництва України з ЄС у різних сферах, які становлять взаємний інтерес, було укладено Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони, яку ратифіковано Законом України [від 16.09.2014 р.](#) З 01 січня 2016 року ЄС та Україна розпочали застосування положень поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, що є частиною даної Угоди. Отже, одним з основних напрямів зовнішньої економічної діяльності України є поступова інтеграція нашої держави до внутрішнього ринку ЄС, що передбачає необхідність адаптації національного законодавства до *acquis* ЄС.

Так, відповідно до ст. 133 Угоди про асоціацію сторони визнають важливість наближення чинного українського законодавства у сфері платіжних послуг до законодавства ЄС. Україна забезпечить поступове приведення у відповідність своїх чинних законів та майбутнього законодавства до *acquis* ЄС. Все це зазначене вище вказує на доцільність вивчення досвіду ЄС щодо встановлення правового режиму єдиної зони платежів в євро - SEPA (Single Euro Payments Area).

Єдиний європейський платіжний простір SEPA почали запроваджувати в Європейському Союзі з січня 2008 року на правовій основі Директиви 2007/64/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 листопада 2007 року про платіжні послуги на внутрішньому ринку (Payment Services Directive, PSD) [1]. Згідно з цією Директивою SEPA - це єдина зона платежів в євро, в якій ліквідована різниця між внутрішніми і міжнародними платежами у валюті євро. Фізичні та юридичні особи мають можливість вільно здійснювати перекази коштів, використовуючи SEPA, яка скасувала розподіл європейського платіжного ринку національними кордонами. Відповідно до Регламенту ЄС № 260/2012 Європейського Парламенту та Ради, а також додаткового Регламенту №924/2009 остаточний перехід банків з національних схем кредитних і прямих дебетових переказів коштів в євро на єдині схеми SEPA ще було здійснено до 01 лютого 2014 року для країни ЄС [2]. А для інших країн, які не входять до складу ЄС, цей термін було продовжено до 31 жовтня 2016 року.

На сьогодні SEPA працює у 34 країнах, включаючи держави, які не є частиною єврозони та Європейського Союзу [3]. Метою SEPA є гармонізація платежів на території всієї Європи з використанням загальних єдиних процедур і стандартів для платежів в євро, які не залежатимуть від кордонів та особливостей місцевого фінансового регулювання. Так, кожен споживач в ЄС може користуватися безготівковими платіжними послугами у своїй країні за тими ж тарифами і так само доступно, як і в усіх інших країнах - учасниках

єврозони, незалежно від технологій та обладнання, які застосовуються при наданні цих послуг.

Відповідно до положень Директиви про платіжні послуги міжнародні розрахунки, у тому числі і кредитні перекази, і прямі дебетові платежі, і платежі за банківськими картками, є такими ж ефективними та надійними, як і внутрішні платежі у державах-учасниках. Водночас дана Директива встановлює права та обов'язки для представників сфери платіжних послуг, які надаються на користь споживачів на всій території Європейського Союзу. А також закріплені права і захист усіх користувачів платіжних послуг в ЄС.

На наш погляд, для ефективного формування національного платіжного простору необхідним є інтеграція України в єдиний європейський платіжний простір (SEPA). Позитивними результатами такої інтеграції можна буде вважати запровадження єдиних стандартів на ринку платіжних послуг, істотне зниження тарифів на міжнародні перекази і платежі, а також додаткове залучення до бюджету України мільйони гривень.

Список використаних джерел

1. Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC Text with EEA relevance [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:en>

2. Regulation (EU) № 260/2012 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2012 establishing technical and business requirements for credit transfers and direct debits in euro and amending Regulation (EC) № 924/2009 [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

https://www.nbb.be/doc/ts/products/paymentsystems/sepa/regulation_260-2012en.pdf

3. Полный список стран-участниц SEPA. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.ecb.europa.eu/paym/retpaym/html/map.en.html

Сидорук М.В., студентка 2 курсу
факультету №2 НАВС *Науковий керівник:*
Камінська Н.В., професор кафедри
гуманітарних та загально-правових
дисциплін факультету № 2, доктор
юридичних наук, професор

Міжнародні стандарти прав та свобод людини і громадянина

У сучасному світі, коли проблема прав людини вийшла далеко за межі окремої держави, виникла необхідність у створенні універсальних міжнародно-правових стандартів, які також визнаються як основні права людини. Ці стандарти відображені у низці важливих міжнародно-правових актів, що встановили загальнолюдські стандарти прав та інтересів особи,